

Biotalous ja Cleantech
Jarmo Heinonen

15.3.2017

0/061/2017
#1814606

Eduskunnan talousvaliokunta

VNS 7/2016 vp / Asiantuntijapyyntö

Tekesin lausunto Valtioneuvoston selonteosta kansallisesta energia- ja ilmastostrategiasta vuoteen 2030 eduskunnalle

Ilmastonmuutoksen tuomat haasteet ovat käynnistäneet globaalin energia-alan murroksen. Ilmastonmuutoksen vastainen taistelu tuo mukanaan myös valtavia liiketoimintamahdollisuuksia ja markkinat kasvavat nopeasti. Kansallisessa energia- ja ilmastostrategiassa asetetut tavoitteet on nähtävä mahdollisuutena, millä voidaan kasvattaa Suomen ja suomalaistoimijoiden kansainvälistä kilpailukykyä. Tekemällä rohkeita avauksia, asettamalla kansallisten tavoitteiden lisäksi kohteeksi kansainvälisen kasvun meillä on kaikki mahdollisuudet toimia edelläkävijänä, mikä synnyttää uusia työpaikkoja, vientiä ja sitä kautta hyvinvointia Suomeen.

Tekesin näkökulmasta keskeisiä toimenpiteitä tavoitteiden saavuttamiseksi ovat

- Huolehditaan riittävästä julkisesta tutkimus- ja kehitysrahoituksesta, millä haastetaan yritykset ja tutkimusryhmät luomaan innovaatio-osaamista kansainvälisen kilpailukyvyn lisäämiseksi
- Tiivistetään yritysten ja julkisen sektorin yhteistyötä kansainvälisesti houkuttelevien kokeilu ympäristöjen luomiseksi
- Hyödynnetään julkisia hankintoja uusien ratkaisujen pilotointiin, demonstrointiin ja referenssien synnyttämiseksi
- Mahdollistetaan rohkeita kokeiluja poistamalla innovatiivista hyödyntämistä rajoittavia esteitä lainsäädännöistä ja hallintokäytännöstä sekä lisätään eri hallinnonalojen yhteistyötä uusille ratkaisuille suotuisan toimintaympäristön kehittämiseksi

Tekes toimii tiiviissä yhteistyössä ministeriöiden ja muiden rahoittajien kanssa osana Team Finland -verkostoa ja tukee ohjelma- ja rahoitustoiminnallaan kansallisen energia- ja ilmastostrategian tavoitteita. Energia- ja ilmastostrategian teknologiaaliite on Tekesin laatima.

Kansallisen energia- ja ilmastostrategian tavoitteiden saavuttamisen kannalta merkittäviä toimenpiteitä ovat muun muassa:

- Tekes on käynnistänyt strategiaproessin biotalous- ja cleantech-alueella, mihin on kutsuttu mukaan Finpro, Finnvera, Sitra, TEM, YM, MMM ja Suomen Akatemia

Biotalous ja Cleantech
Jarmo Heinonen

15.3.2017

0/061/2017
#1814606

- Vuonna 2016 Tekesin rahoitus projekteihin, joilla edistetään energia- ja ympäristötavoitteita oli 173 miljoonaa euroa.
- Tekesin biotalouden ja cleantechin alueella olevat ohjelmakokonaisuudet, aktiviteetit ja kampanjat
 - Bionets - luodaan Suomeen kansainvälisesti vetovoimaisia liiketoimintaekosysteemejä biotalouden sekä puhtaiden ratkaisujen alueella, 2016 - 2018
 - CleanWeb - haetaan kasvua ja taloudellista suorituskykyä cleantech-yrityksille digitaalisuudella sekä kuluttajalähtöisillä liiketoimintamalleilla, 2016 - 2018
 - Green Mining koskien kestävää ja vastuullista kaivostoimintaa – päättyi 2016
 - Arktiset meret - sisältäen energiatehokkuuden ja luonnonvarojen kestävä käytön arktisilla alueilla, 2014 - 2017
 - Innovatiiviset kaupungit – INKA edistää kaupunkiympäristöjen kehittymistä innovaatiokeskittymänä. Painopisteinä mm. kestävät energiaratkaisut ja biotalous.
 - Kärkihankeaktiviteetit – Biotalous- ja cleantech -toiminnan pilotit ja demot sekä Clean Soil – pilaantuneiden maa-alueiden kunnostus
- Tekes valmistelee parhaillaan yhdessä Finpron ja TEM:n kanssa kansallista ”Älykäs Energia” –ohjelmaa, missä tavoitteena luoda Suomeen kansainvälisesti ainutlaatuisia kokeilualustoja. Ohjelma tarkoitus käynnistää huhtikuussa 2017 ja sen kesto on vuoteen 2021.
- Kansainvälinen yhteistyö:
 - Tekesin Future Watch -toiminta luo ennakointitietoa potentiaalisista kansainvälisistä markkinoista.
 - Energia- ja ilmastoalueella Tekesillä on useita kumppanuuksia ulkomaisten rahoittajien kanssa tukemaan yritysten kansainvälistymistä sekä tuomaan uutta hyödyllistä tietoa. Viime vuosina yhteistyö on ollut aktiivista erityisesti Hollannin, Ruotsin, Brasilian, Kiinan, Intian ja Kanadan kanssa.
 - Tekes vaikuttaa EU:n SET Plan (Strategic Energy Technology Plan) ohjaus- ja työryhmissä, missä määritellään energia- ja ilmastoalueen tutkimus- ja innovaatiotoiminnan painopisteitä. Lisäksi Tekes toimii komiteajäsenenä useissa EU Horizon 2020 tutkimusohjelmissa ja aktivoi yrityksiä hakemaan EU-rahoitusta.
 - Tekes yhdessä TEM:n kanssa vaikuttamassa Pariisin Ilmastokokouksen yhteydessä tehdyn ”Mission Innovation” aloitteen painopisteisiin ja aktiviteetteihin.

Jarmo Heinonen
kehitysjohtaja